

פרשת תצוה תשפה – מתלבשים טוב: המשמעות הנצחית של בגדי הכהונה

1. **שמות כח:** ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ... חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט [ומכנסיים ככזה] [הדיוט].. ועשית ציצ' זהב טהור... ולבני אהרן [כהני הדיוט] תעשה כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות ... לכבוד ולתפארת ... ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה. **רמב"ן ב:** כי אלה הבגדים לבושי מלכות הן, כדמותן ילבשו המלכים בזמן התורה ... וכן במעיל וכותנת, דכתיב (שמואל ב יג, יח) לגבי תמר אחות אמנו: 'ועליה כתונת פסים כי כן תלבשנה בנות המלך הבתולות מעילים' ... והמצנפת ידועה גם היום למלכים ולשרים ... והציץ נזר המלכים הוא. **אור החיים פרשתנו:** לפי דבריהם (הקדמת תיקוני זוהר) ארבע בגדי לבן ירמזו אל ד' אותיות שם 'הויה' [שורש החסד והרחמים] וארבע בגדי זהב ירמזו אל ארבע אותיות שם 'אדני' [שורש הגבורה]. **אור ישראל (המגיד מקוזניץ) על תיקוני זוהר:** כהן הדיוט לא היה כוחו להמתיק הדינים כל השנה, לכן לבש ארבע בגדי לבן. משא"כ כהן גדול משמש כל השנה בשמונה בגדים וכולל הגבורות בחסדים. אבל ביום הכפורים שנכנס לפני ולפנים, לבש ארבע בגדי לבן להמשיך מלובן העליון שאין בו דין כלל. **שמות כח, ג:** ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי – **רש"י:** לקדשו - להכניסו בכהונה על ידי הבגדים. **מג:** והיו על אהרן ועל בניו ... ולא ישאו עוון ומתו – **רש"י:** למדת שהמשמש מחוסר בגדים חייב מיתה. **זבחים יז, א:** בזמן שבגדם עליהם - כהונתם עליהם, אין בגדיהם עליהם – אין כהונתם עליהם.
2. **בראשית ג:** ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי עירמם הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגרת ... ויעש ה' אלוקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם - **אונקלוס:** לבושיין דיקר (לבושי יקר וגדולה). **בראשית רבה ד, ח:** כיון שאדם הקריב קרבנו, לבש בגדי כהנה גדולה .. כיון שמת אדם מסרן לשת, שת מסרן למתושלח ומתושלח מסרן לנח, שעמד והקריב קרבן, ונח מסרן לשם שנאמר בו 'ומלכי צדק מלך שלם ... והוא כהן לא-ל עליון', שהקריב קרבן ככהן. והוא מסרה לאברהם שהקריב קרבן, שנאמר 'ויעלה לעלה תחת בנו', והוא מסרה ליצחק [ויצחק מסרה לעשו שהיה בכור]... ויעקב נטלן בערמה מעשו, שאמר 'מכרה כיום את בכרתך לי' ... שהיה יעקב מבקש להקריב ולא היה יכול מפני שלא היה בכור, אמר עשו מה אני מבקש מן הבכורה הזאת ד'הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה'. **רבינו בחיי בראשית ג, כא:** נאמר 'ויעש ה' אלוקים לאדם כתנות עור וילבישם' וכך (בפרשת צו בבגדי כהנה) '**וילבשם** כתנות'. ועוד בכתוב הנ"ל של 'ויעש כתנות' יש שמונה תיבות ובגדי כהונה הם שמונה. **מגילה יב:** בהראותו את עושר **כבוד** מלכותו ואת יקר **תפארת** גדולתו - מלמד שלבש בגדי כהונה, דכתיב הכא 'יקר תפארת גדולתו' וכתבי התם 'לכבוד ולתפארת'. **הרוקח על מגילת אסתר:** 'חור כרפס' – האות 'ח' של 'חור' במגילה היא גדולה – לרמז לשמונה בגדי כהונה שלבש אחשוורש. **כלי יקר כח, לט:** וכי היה הגוי (אצל הלל) כל כך שוטה שרצה להתגייר בעבור לבישת הבגדים?! אלא שמע קול סופרים קורים שבגדי הכהונה מכפרים על כמה עברות (עבודה זרה וכו') וידע הגר שעבר על כל אלו בגיותו והוא צריך לכל הכפרות האלו. ונראה שזו הייתה כוונת אחשוורש שנתלבש בבגדי כהונה... כי טעה לומר שלבישתם יהיה לו לכפרה על כל שמנה ראשי עבירות אלו.
- שו"ע אדמו"ר הזקן ב, א:** אפילו כשהוא יחידי בלילה ובחדרי חדרים צריך לנהוג בצניעות ובושת לפני הקב"ה אשר מלוא כל הארץ כבודו ... ולכן לא יגלה את בשרו ואפילו מעט כל מה שדרכו להיות מכוסה בבגדים ... ואפילו כשנכנס לבית הכסא ... יגלה רק כמה שצריך לבד. **שם סימן צח:** התפלה היא במקום קרבן ולכן צריך ליזהר שתהא דוגמת הקרבן ... וראוי שיהיה לו מלבושים נאים מיוחדים לתפלה כמו בגדי כהונה, אלא שאין כל אדם יכול לבזבז על זה ומכל מקום טוב שיהיו לו מכנסיים מיוחדים לתפלה משום נקיות.
3. **שו"ע רבנו רסב, ג:** חייב כל אדם להשתדל בבגדים נאים לשבת... ובדברי נביאים נאמר 'וכבדתו מעשות דרכיך' ודרשו חכמים 'וכבדתו' - שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול' ... שהמלבוש נקרא כבוד שהוא מכבד את האדם **כשבא למקום שאין מכירים אותו ורואים אותו לבוש בגדי חמדות**.
4. **ספר החינוך צט:** השליח המכפר צריך להתפס כל מחשבותיו וכוונתו אל העבודה, ולכן ראוי ללבוש בגדים מיוחדים שכאשר יסתכל בכל מקום בגופו יהיה נזכר ומתעורר בליבו לפני מי עובד. **תורת מנחם תשכ"א/351:** עיקר העבודה בזמן הזה היא בעניין הלבושים דמחשבה, דיבור ומעשה בלבד ולא בבירור המידות עצמם וכל שכן לא בבירור המוחין שזה יהיה רק לעתיד לבוא ... ומכל מקום נעשה על ידי הלבושים עניין היופי בכוחות הפנימיים, מדות ומוחין.